

25 Ekim 2019

Nurcan Baysal'ın evi basıldı

19 Ekim 2019 tarihinde, sabah saat beş sularında, gazeteci ve insan hakları savunucusu Nurcan Baysal'ın Diyarbakır'da bulunan evine polis baskını yapıldı. Ev baskının üzerinden altı gün geçmiş olmasına rağmen insan hakları savunucusu kendisine açılmış bir ceza soruşturması olup olmadığına ve hangi gerekçeyle evinin arandığına ilişkin hiçbir somut bilgiye ulaşamadı.

Nurcan Baysal, Diyarbakır'da ikamet eden Kürt bir gazeteci ve insan hakları savunucusu. Nurcan Baysal 2015-2016 tarihlerinde Güneydoğu'daki askeri operasyon sırasında, aylarını köyleri ziyaret ederek ve operasyon sırasında işlenen insan hakları ihlallerini belgeleyerek geçirdi. Hala farklı dergi ve gazetelerde Kürt meselesi, kalkınma ve yoksulluk konularında yazıyor. Nurcan Baysal, gazeteci kimliğinin yanında aynı zamanda Diyarbakır'da zorunlu göç, yoksulluk, kalkınma, kadınlar ve Kürt sorunu konusunda çalışan çeşitli sivil toplum kuruluşlarının kuruluşunda ve çalışmalarında yer aldı ve geçtiğimiz yıllarda İŞİD'den kaçan Yezidi kadınlara yardım etmek amacıyla açılan kampların kuruluşunda yer aldı. Nurcan Baysal ayrıca 2018 yılında [Front Line Defenders Risk Altındaki İnsan Hakları Savunucuları Küresel Ödülü](#)'nü kazandı.

19 Ekim 2019 tarihinde, gazeteci ve insan hakları savunucusu Nurcan Baysal'ın Diyarbakır'da bulunan evine, görevli polis memurlarının baskın sırasında ifade ettiği şekliyle “sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek” ev baskını yapıldı. Nurcan Baysal'ın açıklamalarına göre, sabah saat beş sularında, insan hakları savunucusunun Diyarbakır'da bulunan evine maskeli ve ağır silahlı yaklaşık 30 polis geldi, ve kapıyı tekmeyle ev sakinlerini uyandırdı. Evde, eşyalara zarar verecek ve ev sakinlerini korkutacak şekilde arama yapıldı. Nurcan Baysal şu anda English PEN tarafından düzenlenen bir program kapsamında Londra'da bulunduğu için evde değildi, ancak evde bulunan iki çocuğu yapılan ev baskının gerçekleştirilme şeklinden psikolojik olarak olumsuz yönde etkilendi ve tramvatize oldu.

Nurcan Baysal'ın avukatı daha sonra Savcılık makamından, 18 Ekim 2019 gecesine Diyarbakır İl Emniyet Müdürünün, nöbetçi Savcıyı arayarak Nurcan Baysal'ın sosyal medya paylaşımları nedeniyle “gecikme olmadan” gözaltına alınması gerektiğini söylediğini, bunun üzerine nöbetçi Savcının telefon ile arama izni verdiğini öğrendi. Ancak ev baskının üzerinden altı gün geçmiş olmasına rağmen Nurcan Baysal kendisine hala bir ceza soruşturması açılıp açılmadığını bilmiyor. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü henüz Savcılığa, yakalama kararı da dahil olmak üzere, hiçbir belge iletmediği için, hangi suçlamalarla, hangi sosyal medya paylaşımları gösterilerek ve hangi başkaca gerekçe ile evinin arandığı hakkında bilgilendirilmiş değil. Nurcan Baysal, hem herhangi bir somut delile dayanmadan, Türkiye'de bulunmadığının biliniyor olmasına rağmen ve telefon ile arama kararı izni alarak evinin aranması hakkında; hem de ev aramasının ev sakinlerini ve özellikle çocukları tramvatize edecek şekilde 30 maskeli ve ağır silahlı polis tarafından sabahın erken saatlerinde gerçekleştirilmesi hakkında suç duyurusunda bulunmayı planlıyor.

Bununla birlikte, bu Nurcan Baysal'ın evine yapılan ilk ev baskını değil; ve Nurcan Baysal arka arkaya tekrarlanan ev baskınlarının kendisini susturmaya ve sindirmeye yönelik sistematik bir araç

olarak kullanılmaya başlandığını düşünüyor. Nurcan Baysal daha önce 22 Ocak 2018'de polis tarafından evinin kapısını kırılarak gözaltına alınmış, Terörle Mücadele Şubesi'nde üç gün boyunca gözaltında tutulmuş ve ardından Türkiye'nin Afrin, Suriye'deki askeri harekatı sırasında savaş karşıtı tweetleri nedeniyle "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme" suçu iddiasıyla kendisine dava açılmıştı. Bu dava 21 Şubat 2019 tarihinde beraat kararı ile sonuçlanmıştı. Yine, 3 Haziran 2019 günü sabah saatlerinde, Diyarbakır'daki evine yapılan bir polis baskını sonucu "silahlı terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla ve hakkında çıkarılmış bir yakalama kararı gerekçe gösterilerek gözaltına alınmış, ifadesinin ardından serbest bırakılmıştı. Daha sonra bu soruşturma hakkında takipsizlik kararı verilmişti.

Front Line Defenders Nurcan Baysal'a yönelik devam eden yargısal taciz ve sindirme çabasından büyük endişe duymaktadır ve insan hakları savunucusuna yöneltilen suçlamaların yalnızca kendisinin meşru ve barışçıl bir şekilde yürüttüğü insan hakları faaliyetlerine ilişkin olduğuna inanmaktadır. Front Line Defenders ayrıca somut bir delile dayanmadan, sabahın çok erken saatlerinde, evde bulunan çocukların bu durumdan etkilenebileceğini gözetmeden, ağır silahlı kalabalık polis ekipleri tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarını da kınamaktadır.

Front Line Defenders Türkiye otoritelerinden:

1. Nurcan Baysal aleyhine açılan soruşturmanın en kısa sürede kapatılması,
2. Nurcan Baysal'a yönelik devam eden sindirme amaçlı yargısal tacize ve sistematik hale gelen ev baskınlarına son verilmesi,
3. Ev baskını sırasında polis memurlarının orantısız güç kullandığına ilişkin iddiaların derhal tarafsız bir şekilde soruşturularak sorumlu güvenlik görevlilerinin adalet önüne çıkarılması,
4. Türkiye'deki tüm insan hakları savunucularının meşru insan hakları faaliyetlerini misilleme korkusu olmaksızın ve herhangi bir kısıtlamaya maruz bırakılmadan yürütebilmelerinin garanti altına alınması çerçevesinde bulunmaktadır.

Front Line Defenders Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun 3 Nisan 1998 tarihli toplantısında kabul edilen ve insan hakları savunucularının faaliyetlerinin meşruluğunu, ifade özgürlüğünü ve baskı ve misilleme korkusu olmaksızın faaliyetlerini sürdürme hakkını tanıyan "BM Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Toplumsal Kuruluşların (Organların), Grupların ve Bireylerin Hakları ve Sorumlulukları Üzerine Bildirge"yi saygıyla hatırlatır. Front Line Defenders ayrıca ilgili Bildirge'nin aşağıdaki maddelerini de dikkatinize sunar:

"Madde 1: Herkes, bireysel olarak ve diğerleriyle birlikte, ulusal ve uluslararası düzeyde insan hakları ve temel özgürlüklerin korunması ve gerçekleştirilmesini destekleme ve bunun için gayret gösterme hakkına sahiptir."

"Madde 6: Herkes, bireysel olarak ve diğerleriyle birlikte, (...)

(b) İnsan haklarında ve diğer uygulanabilir uluslararası belgelerde öngörüldüğü gibi, insan hakları ve temel özgürlüklere ilişkin görüş, bilgi ve malumatları özgürce yayımlama, açıklama ya da diğerlerine yayma;

(c) Sözkonusu yollar ve diğler uygun yollar aracılığıyla kamunun dikkatini bu konulara çekmek için hukuken veya fiilen insan hakları ve temel özgürlüklerin gözetilmesi hususunda çalışmalar yapma, tartışma, fikirler oluşturma ve muhafaza etme hakkına sahiptir.”

Yukarıda bahsi geçen duruma istinaden atılabilecek her türlü adıma ilişkin bizi bilgilendirmenizi önemle arz ederiz.

Saygılarımızla,

Andrew Anderson